

Internationalen Symposions des Instituts für Gegenwartsvolkskunde der Österreichischen Akademie der Wissenschaften vom 4. bis 8. Juni 1985 in Mattersburg. Klaus Beitzl, ed. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 71-83.

Zuber, Robert. 1996. "Kronologija neuspjelog ukidanja Stojedinice". In *Homo Volans* 19:11.

JE LI GLASANJE DOVOLJNO?

Ili biti mlad u *ozbiljnom* svijetu odraslih

SAŽETAK

Rad se bavi određenjem mladih, kao i raspravljanjem o samom odrastanju, koje podrazumijeva društveno i političko prihvaćanje, kao i odgovornosti. Autorica tvrdi da su mladi u jednostranačkom sustavu bivše Jugoslavije bili uglavnom politički neaktivni, budući da nisu mogli birati izvan kategorija *za* i *protiv*; s druge strane, mladi su u suvremenom višestranačkom hrvatskom društvu politički i društveno mnogo aktivniji, jer žive u demokratskoj sredini koja omogućuje izražavanje svih nijansi mišljenja između tih dviju oprečnih kategorija. Kako bi mogla argumentirati tu tvrdnju, autorica navodi rezultate brojnih (u nedostatku etnoloških) socioloških istraživanja mlade urbane zagrebačke populacije s kraja osamdesetih ili početka devedesetih godina, kad su mladi politiku i politički angažman stavljali na posljednja mjesta ljestvica svojih vrijednosti, iako istodobno upozorava na moguće generalizacije ili nepreciznosti do kojih neminovno dolazi u upitnici zatvorena tipa, u kojoj je na svako pitanje ponuđen određen broj odgovora koji se mogu, ali i ne moraju podudarati s ispitanikovim istinskim mišljenjem, za razliku od metode otvorena razgovora s okvirno određenim temama kakve je sama provodila u svojim istraživanjima od studenog 1996. do rujna 1997. godine.

Osim na spomenute razgovore, autorica se referira na burne i etnološki zanimljive događaje koji su se odvijali nakon što je u studenome 1996. godine Vijeće za telekomunikacije odbilo dodijeliti koncesiju za emitiranje programa popularnome zagrebačkom *Radio 101*. Ta je stanica veliku popularnost stekla ponajprije svojim glazbenim programom koji je pratio najnovija svjetska zbivanja glazbene industrije, suvremenim i neformalnim pristupom reklamama, zagrebačkim dijalektom kojim govore voditelji te objektivnim prezentiranjem vijesti. Nakon što je odluka priopćena, građani Zagreba (ali i drugih dijelova Hrvatske, kao i iz inozemstva) promptno su reagirali šaljući faksove, poruke elektronskom poštom i pisma podrške, izražavajući podršku telefonom, te sudjelujući na barem jednome od dva skupa podrške što su bili — jedan istoga dana, a drugi sljedećega — organizirani na središnjim zagrebačkim trgovima. Nakon vremenski kratkog ali intenzivnog reagiranja građana i dugotrajnog pregovaranja, *Radio 101* je početkom studenoga 1997. godine potpisao petogodišnji ugovor o koncesiji.

Budući da je većina kazivača sudjelovala na barem jednom skupu podrške i da vjeruju da su kao pojedinci zaslužni za dobivenu koncesiju, zanimljivo je promatrati kakvu si ulogu u javnom životu pripisuju mladi u Hrvatskoj u usporedbi sa svojim vršnjacima u zemljama s višestoljetnom demokratskom tradicijom. Zapadni autori

govore o mladima koji ulaze u već postojeće i odavno oblikovane obrasce javnog života koje usvajaju kako bi mogli postati punopravnim članovima društva, dok je kod zagrebačkih kazivača situacija posve suprotna: uglavnom se slažući u uvjerenju da hrvatska demokracija još — zbog svoje mladosti — nije razvijena do razine koju smatraju zadovoljavajućom, sebe smatraju glavnim nositeljima/graditeljima demokratskog načina razmišljanja, upravo zbog svojih godina i kratkog iskustva življenja u jednostranačkom sustavu. Ti su događaji zasigurno bili ispit za mladu hrvatsku demokraciju koji je ona na kraju položila, ali i pokazatelj da mladi građani Hrvatske svoju društvenu i političku ulogu smatraju važnom i odgovornom.

Ključne riječi: mladež i politika, politička sociologija, politička antropologija, Hrvatska